UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Statuta prouincialia et synodalia ecclesie Colonie[n]sis (Köln)

Colonie, 29. IX. 1492

Jte[m] [contra] nobiles in expeditio[n]ibus damna p[er]sonis ecclesiastic[is]. in curtib[us] infere[n]tes

urn:nbn:de:hbz:466:1-30901

Visual Library

preſumptionem raptorum.predonuꝫ et inuaſorum.bonoꝝ eccleſiarū et rerum monaſterioꝝ.et eccleſiaſticarū ꝑſonarū Statuimus vt qlibꝫ locus ſeu ꝓchia nr̄e ciuitatis vel dioceſ. ad quē vel ad quā ipſi raptores.predones et inuaſores ꝑuenerint ſeu preda ſpoliū vel rapina deducta fuerit. vel vbi prede ipſius emptor fuerit.ipſo facto ſit eccleſiaſtico ſuppoſitꝰ interdicto.et q̄diu ibi fuerit ceſſetur penitus a diuinis. Et ſi ꝑ triduū ibi ſteterint.licꝫ extūc receſſerit. vel ad alia loca ſe tranſtulerint. vel ꝑda ſeu ſpoliuꝫ alias deductū fuerit. nihilominus ꝓchia ſeu locus in quo triduo manſerant. vel vbi preda conſumpta fuerit. maneat ꝑ duos mēſes interdictus.niſi medio tp̄e fuerit ſatiſfactum.

De eodem.

Item predones raptores et inuaſores hmōi et receptores ac adiutores.necnō et predarū emptores. ꝑ ordinarios moneant noīatim.ſi eoꝝ noīa ſciri poterūt alioquin in genere.vt infra triduū poſt monitionē. ipſam predā ſpoliū vel rapinā reſtituant et condigne ſatiſfaciant alioquī tāq̄ ſacrilegi ſniaꝫ excōicatiōis quā nūc ferimus in his ſcriptis.extunc incurrāt ipſo facto. Et excōicati ꝑ locorum ordinarios et eoꝝ plebanos nuncient. In qua excōicatione ſi ſatiſfactione neglecta.durauerit ꝑ quīdenā. extūc ꝑ oēs eccleſias cōuentuales et ꝓchiales decanatus illius.in quo rapina cōmittit et vbi ipſi ſacrilegi domiciliū habent vel etiā ſi opus fuerit ciuitatis et alioꝝ locoꝝ cāpanis pulſatis et candelis accenſis.vſq ad ſatiſfactionē condignam nuncient excōicati ſingulis diebus dn̄icis et feſtiuis. Q ſi ꝑ dimidium ānū in excōicatiōe cōtumaciter ꝑſtiterint.extunc ſubiaceant penis expreſſis ſupius contra eos qui manus in clericos iniiciunt violētas.et ſm hoc vt ibi diximus procedatur.

Contra detentores ſeu ſubtractores decimarum.

Item cum ſacrilegi cenſeantur qui iniurioſe ſubtrahūt vel auferunt tributa egentium aīaruꝫ videlicꝫ decimas ad hoc a dn̄o inſtitutas.vt ſint cibus in domo dei.et eas eccleſijs quibus debētur nō ꝑſoluūt.ſurreptores multoꝝ bonoꝝ que ex iuſta ſolutiōe decimarum ſolent dn̄o largiente omnibus euenire.et incitatores ſterilitatis tempeſtatis et alioꝝ maloꝝ q̄ frequenter eueniunt ex ſubtractiōe earundē Statuimus vt hmōi ſacrilegi.ac detentores et raptores decimarum taꝫ noualium q̄ aliarum quos nos in his ſcriptis excōmunicamus per omnes eccleſias ꝓchiales nr̄e ciuitatis et dioceſis ꝑ totū circulū cuiuſlibꝫ anni.quolibꝫ menſe.vno die dn̄ico vel feſtiuo cāpanis pulſatis et candelis extinctis.excōmunicati publice et diſtricte ꝑ rectores eccleſiarū nuncient. Et nihilominꝰ ad vlteriora procedatur. ꝑ loci ordinarium.ſi viſum fuerit expedire.

Contra nobiles in expeditionibus damna perſonis eccleſiaſticis in curtibꝰ ſuis inferentes.

Item ſtatuimus q quicunq nobiles vel alij ad predia vel ad alias expeditiōes proceſſuri iacuerint in Grāgijs curtibus ſeu poſſeſſionibus.vel bonis eccleſiarū vel eccleſiaſticarū ꝑſonaꝝ. vel monachoꝝ cuiuſcūq ordinis.aut fecerint ibidē damna vel rapinas niſi infra menſem pꝰ monitionē a prioribꝰ Coloñ.qui p̄ntes fuerint faciēdā.de dānis rapinis et iniurijs irrogatis. ſatiſfaciāt leſis.et damnū paſſis.ipſo facto ſint excōicati excōicatione quā in ipſos ferimus in his ſcriptis et excōicati publice vſq ad ſatiſfactionem cōdignā.vbi et qn̄ expedire videbitur.nuncientur. Et vlterius creſcēte

contumacia contra eos ꝓcedat ſicut ꝯ
bonorū eccleſiarum inuaſores ſuperius
eſt expreſſum.

Cōtra illos q̄ ſe de bonis clericoꝝ ſi/
ne in vita ſiue in morte intromittunt.

Item ſtatuimus vt null⁹ laicus cuiuſ/
cūq; dignitatis vel ꝯditiōis exiſtat. de
bonis clericoꝝ ſiue in vita ſiue in mor/
te ſe intromittat. ſed q̄libet clericus de
bonis ſuis ſicut in vita, ita et in morte
teſtamentū ſuū faciendi ⁊ de rebus ſuis
diſponēdi p ſe vel p alios q̄b⁹ hoc com
miſerit liberā habeat facultatē Et illos
q̄ ꝯ hoc ſtatutū de bonis et reb⁹ clerico
rum decedētiū auſu ſacrilego ſe ingeſſe
rint. Niſi ſint ipſorū clericoꝝ manufide
les ſeu vltimarū executores volūtatū
extūc ſnīa excōicatiōis inodamus Et p
locoꝝ ordinarios p̄cipimus excōicatos
publice nūciari. donec ablata reſtituant
⁊ alias ſatiſfecerint ꝯpetēter. In q̄ ex/
cōicatione ſi p mēſez ꝑſtiterint. extūc ꝯ
eos tāq; īuaſores bōꝝ eccl'iaꝝ ꝓcedat.

Ut bona clericorū trāſeant ſine the/
loneo libera et abſoluta.

Itē ſtatuimus vt bona eccleſiaꝝ eccle/
ſiaſticarū et religioſaꝝ ꝑſonarū ciuitatis
et dioceſ Coloñ. ſint et maneāt in oī lo/
co. tā in ciuitate q̄z extra. trāſeāt tam in
terris q̄z in aquis abſq; theloneo. et q̄li
bet exactiōe et ſine oī ipedimēto libera
et penitus abſoluta. Si q̄ vero ꝯ h̄ ve/
nire p̄ſumpſerint ꝯtra ipos tāq; īuaſo/
res et raptores bonoꝝ eccleſiaꝝ de q̄b⁹
ſupdictū eſt procedatur.

Ne clerici vel religioſi trahant ad
iudicium ſeculare.

Item cum clerici et religioſi coram
iudicio ſeculari nō debeāt in cauſā tra/
hi ſui vel eccleſie. vel alicuius alterius
noīe, nec a laicis contra eos ſnīa dictari
hoc fieri ſub intermiatione excōmuni/
cationis quā ferimus in his ſcriptis, ſi/
militer prohibemus ſtatuentes. vt ſi lai/
cus clericū vel religioſum ad forū tra/
xerit ſeculare. idem laicus oīno cadat a
cauſa. et nihilominus p ipſius ordinariū
excommunicatus denuncietur publice
vſq; ad ſatiſfactionem cōdignā. ¶ Pre
terea iudex ſecularis et ſcabini loci in
quo cōtingit hoc per ordinariū ipſi⁹ lo/
ci moneantur vt de tali ſe cauſa nulla/
tenus intromittant. Penitus deſiſtēdo
et reuocando infra triduuz. ſi in aliqua
occaſione huiuſmodi in preiudiciū ipſi⁹
clerici vel religioſi eſt proceſſum. Alio/
qu ipſis iudices et ſcabini per eundem
ordinarium ſine dilatione qualibꝫ excō
municentur. et excommunicati publice
vſq; ad ſatiſfactionem condignam nun/
cientur in qua excōmunicatione ſi per
quindenam durauerint locus ille extūc
ſit eccleſiaſtico ſuppoſitus interdicto.
quod non relaxetur niſi prius ſufficien
ter ſit ſatiſfactum paſſo iniuriam ac no/
bis et eccleſie. Et iudicatum ſi quo
contra ipm clericum et religioſum ē fa
ctum. et ſi quid aliud ſubſecutum eſt ſit
penitus reuocatū.

Contra clericos qui perſonas eccleſi
aſticas ratione bonorum ſuorum vocāt
ad iudicium ſeculare.

Si vero clericus clericum in fo
ro ſeculari ſuo vel eccleſie vel
alterius cuiuſcunq; nomine in
cauſam traxerit cauſam amittat. Et ſi
monitus ab ordinario in continenti nō
deſtiterit. ac infra ſeptem dies non ſa
tiſfecerit in cauſam tracto nobis ac ec
cleſie competenter ab officio et benefi
cio ſit ſuſpenſus ipo facto donec ſatiſfe
cerit competenter. Et ſi ſuſpenſiōe hu
iuſmodi durante ſe ingeſſerit beneficio
vel officio ab eodem ordinario excom
municetur. et excommunicatus publi
ce nuncientur. Et ſi in huiuſmodi con
tumacia et excommunicatione per tra